

Verdens Bedste Indkøber

Odense Kommune – Vinder 2019

Beskriv hvordan kriteriet "Fokus på bæredygtighed" er indtænkt:

Odense kommune ønsker, at FN's Verdensmål vil spille en større rolle i dels kommende markedshøringer, direkte i kontraktens minimumskrav samt i de konkrete tilbud leverandører byder ind med. Derfor arbejder Odense Kommune aktivt med både arbejdsklausuler, lærlingeklausuler og sociale klausuler i langt de fleste kontrakter og hvor det er hensigtsmæssigt. Dette er foruden Odense Kommunes samarbejde med POGI og de krav de stiller i forhold til leverandørernes brug af miljømærkede produkter og certificeringer/standarder. Tiltagene bidrager direkte til, at man ved udbud lægger vægt på bæredygtighed og social ansvarlighed og dermed presser markederne i en positiv retning. For at kunne arbejde mest effektivt med de relevante verdensmål for et givent udbud eller indkøb, har Odense Kommune udarbejdet et skema for risikoafdækning samt et verdensmålsskema, der indgår i planlægningen af udbuddet og senere i udbudsmaterialet.

Verdensmålsskemaet er et overblik over de 17 mål med uddybende prosa om indhold, fokusområder, relevante brancher og områder, som virksomhederne kan handle på. Dette skal bruges til at indsnævre, hvilke FN verdensmål, der er særligt relevante for det konkrete udbud. Modellen tilsiger, at der for kontraktområdet indsnævres til de 2-3 verdensmål, hvor der er størst impact. Dernæst vil kommunens udbudskonsulent indledningsvis vurdere risici forbundet med det specifikke udbudsprojekt i forhold til verdensmålene og angive hvilke af verdensmålene, der vil være relevante at fokusere på. Som en hjælp til udbudskonsulenten er der på baggrund af den rullende udbudsplan udarbejdet et risikovurderingsskema. Risikovurderingsskemaet gør det nemmere for udbudskonsulenten at identificere mulige risici forbundet med branchen. Her noteres generelle bemærkninger til udbuddet/indkøbet, samt hvilke lande der er involveret i forsyningskæden, de landespecifikke risici, øvrige risici og hvilke verdensmål disse påvirker. Dernæst vil Odense Kommune, i dialog med markedet, brancheorganisationer og andre kommuner, forud for et udbud, drøfte verdensmålsskemaet, samt risici forbundet med området. Denne viden vil danne genstand for den konkrete tilrettelæggelse af udbuddet. Tilbudsgiverne skal, i forbindelse med deres tilbud, beskrive de tiltag deres virksomhed har på de nærmere angivne verdensmål. Skemaet kan efterfølgende indgå i kommunens evaluering af leverandørernes egnethed mv.

Beskriv hvordan kriteriet "Skalerbarhed og effekt" er indtænkt:

Skemaerne og metoden er udviklet således, at de ikke begrænser sig til sektor- eller områdespecifikke præmisser og kan derfor bruges bredt af både kommuner, staten, private virksomheders forsyningskæde mv. Det er derfor Odense Kommunes overbevisning, at hvis deres leverandører også begynder at bruge skemaet i deres indkøb, vil tiltagene ift. verdensmålene være både skalerbare og have betydelig effekt på konkrete beslutninger. I forhold til opnået effekt ved brug af klausuler, strenge miljøkrav og skemaerne til fremme af verdensmålene, kan Odense Kommune allerede nu se positive effekter: Her kan fx fremhæves et miljøeffektivt byggeri, hvor cirkulær økonomi, energisparende produkter og reduktion af CO2 i produktionen har været i

fokus. Et andet eksempel er en kontrakt på specialkørsel, som vil sikre arbejde til 17 ledige med særlige udfordringer og herved bidrage til inklusion og reduktion af fattigdom. Desuden har både verdensmålskemaet, risikovurderingsskemaet og markedshøringerne bidraget til at tydeliggøre, hvilke områder af et udbud, der er særligt udfordret og derved tage rettidig omhu om disse.

Beskriv hvordan kriteriet "Nytænkning" er indtænkt:

At arbejde aktivt med både arbejdsklausuler, lærlingeklausuler og sociale klausuler er for mange kommuner og indkøbsfællesskaber stadig meget nyt og endnu ikke særlig udbredt. Dette gør sig i særlighed også gældende for den ovenfor beskrevne, metodiske måde at arbejde med verdensmålene i udbud og indkøb på, hvor Odense Kommune også først nu ser de første spadestik blive stukket andre steder – fx på videns- og uddannelsesinstitutioner. Nytænkningen i Odense Kommunes tiltag indfinder sig desuden i den udvidede dialog og inddragelse af markedet, som også inkluderer at være åbne for alternativt løsninger og produkter, som viser sig mere bæredygtige, socialt ansvarlige eller hvorved det totaløkonomiske hensyn bedst tilgodeses. Det helt nye ved denne tilgang er derfor, at Odense Kommune ikke definerer krav eller ønsker alene, men at de gør det sammen med leverandørerne, således at tilgangen også kan medføre øget bevidsthed og markedsmodning blandt de virksomheder – særligt SMV'er – der endnu ikke arbejder professionelt med FN's Verdensmål. Odense Kommune åbner derfor op for en vis grad af innovation i deres indkøb, så både miljø, samfund og økonomi tilgodeses bedst muligt. Denne nye måde at arbejde med krav i udbud – som ikke udelukkende forholder sig til produktet/service der købes – betragtes derfor som nytænkning idet det adskiller sig fra den måde, der normalt arbejdes med indkøb på i det offentlige.

